

In het Spoor van Verloren Vliegers

Waar het Nieuwe Land en het
verleden samenkomen

*Polder
Pathways*
*cause stories matter

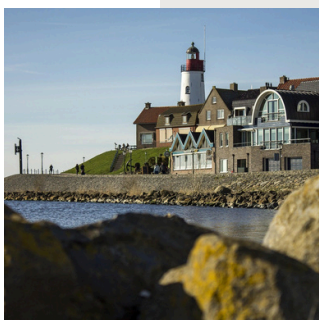
Verloren vliegers

Eén verhaal uit de Tweede Wereldoorlog is bij veel Nederlanders bekend: de lucht boven Nederland was gevuld met vliegtuigen. Meer dan 5.500 toestellen gingen verloren. Terwijl de luchtoorlog boven hen woedde, waren Nederlanders bezig land terug te winnen van de zee en een nieuw land en een nieuwe samenleving te creëren. In wat later de provincie Flevoland zou worden, werd het verlies van zoveel vliegtuigen bijzonder zichtbaar. Het verhaal van Flevoland gaat over vooruitgang en innovatie én over blijvende herinnering.

Van Zee naar Polders

Toen de oorlog uitbrak, was de Zuiderzee recent veranderd in het IJsselmeer door de bouw van de Afsluitdijk. Dit was onderdeel van de Zuiderzeewerken, het grootste landaanwinnings- en waterverdedigingsproject ter wereld. De nieuwe polders veranderden het landschap en het leven van de mensen langs het water ingrijpend. Ze brachten veiligheid en kansen, maar hadden ook grote gevolgen voor ecosystemen, gemeenschappen en de militaire verdediging. De selectie van nieuwe bewoners was streng en het leven op het nieuwe land zwaar.

Moed in de polders en de lucht

De drassige Noordoostpolder bood onderdak aan neergeschoten geallieerde vliegers. Veel vliegtuigen vlogen over het IJsselmeer en het vissersdorp Urk diende als baken voor piloten. Urker vissers redden neergekomen vliegers en boden hen onderdak in ondergrondse hutten en tussen rietvelden, die waren geplant voor de ontwatering. De komst van de piloten bracht hoop en herinnerde mensen eraan dat de strijd voor vrijheid doorging. Gesneuvelden werden begraven bij de lokale kerk.

Ter nagedachtenis

Na de oorlog ging de inpoldering door en kwamen vliegtuigwrakken uit het IJsselmeer droog te liggen. Sommige wrakken en stoffelijke resten werden geborgen, andere crashlocaties werden gemarkeerd met monumenten. Op het nog nieuwe land kregen de polderpioniers een sterke binding met de omgekomen bemanningsleden. Jarenlang ontving Dronten airgunners bij herdenkingen, ondergebracht bij lokale families. Er ontstonden bijzondere vriendschappen tussen beide landen, ook nadat de airgunners waren overleden.

Het verhaal blijft leven

Verhalen als deze herinneren ons eraan om te blijven zoeken naar vermiste vliegers. Nog altijd zijn meer dan 1.000 vliegers in Nederland vermist. In 2020 heeft de gemeente Almere de Short Stirling BK716 geborgen, waardoor de bemanning eindelijk een laatste rustplaats kreeg. Het monument 'Rise' eert hen in een herdenkingspark. Elke naam die wordt herdacht, slaat een brug tussen verleden en heden. Door deze verhalen levend te houden, geven we door dat vrijheid nooit vanzelfsprekend is.

Dagtour

*Join us and let memory take flight over
a land born after the war*

Wat je gaat zien en beleven

- Schokland (UNESCO Werelderfgoed) – ooit een eiland in de voormalige Zuiderzee, nu op het droge, en een symbool van de strijd tegen het water en de inpoldering van land
- Urk – een historisch vissersdorp waar lokale families neergestorte geallieerde vliegers opvingen en hielpen tijdens de oorlog
- Het Rise-monument (Almere) en het Airgunners Monument (Dronten) – indrukwekkende herinneringsplekken aan de geallieerde vliegers die in de voormalige Zuiderzee neerkwamen
- Het Lancastermonument op Urk en crashpalen in de polder – markeren de exacte plekken waar vliegtuigen zijn neergestort
- Een gemaal en de omliggende waterwerken – een kort bezoek dat laat zien wat het betekent om onder zeeniveau te leven